

Nr 24.

Ankom till Riksdagens kansli den 24 februari 1910 kl. 2 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående
upplåtande af lägenheter från förra ryttmästarbostället
Stora Lund nr 1 och 2 i Östergötlands län.*

(1. A.)

I en till Riksdagen aflåten, till jordbruksutskottet för förberedande behandling remitterad proposition, nr 42, af den 4 februari 1910 har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att till förra ryttmästarbostället 2 mantal Stora Lund nr 1 och 2 i Västra Tollstads socken af Östergötlands län hörande lägenheten Franslund äfvensom de till samma egendom hörande, å en i statsrådsprotokollet omförmäld karta med litt. B, C och D betecknade lägenheter, må hvar för sig med de i samma protokoll angifna områden, enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder m. m. meddelade närmare bestämmelser, från ifrågavarande egendom upplåtas.

Till berörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anfört följande:

»Vid en den 2 juli 1908 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1911 af förra ryttmästarbostället 2 mantal Stora Lund nr 1 och 2 i Västra Tollstads socken af

Östergötlands län, hvilken egendom lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hafva uppskattningsmännen väckt förslag om afsöndring och försäljning af fyra lägenheter från hemmanet. På grund häraf har domänstyrelsen jämlikt 7:e momentet i nådiga skrifvelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt för sådant ändamål öfverlämnat instrumentet öfver förenämnda uppskattningsförrättning med ett den 11 juli 1909 upprättadt tillägg därtill samt öfriga ärendet tillhörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren Joh. Er. Linder år 1907 upprättad karta öfver egendomen med tillhörande beskrifning äfvensom ett af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1909 uppgjort förslag till afsöndring af lägenheter från hemmanet.

Af handlingarna inhämtas, bland annat, följande:

Egendomen, som är belägen 0,3 mil från Hästholmens järnvägsstation och 2,8 mil från Vadstena, innehåller en areal af 181 hektar 5,7 ar.

Å egendomen finnes en lägenhet Franslund med åbyggnader tillhöriga lägenhetsinnehafvaren arbetaren Frans Andersson. Uppskattningsmännen hafva föreslagit *dels* att nämnda lägenhet, motsvarande ägofiguren nr 105 å förberörda karta och omfattande 22,4 ar, allt tomt, måtte från egendomen afsöndras och för ett pris af 150 kronor, hvartill lägenheten saluvärderats, försäljas till Andersson, hvilken visserligen vore 75 år gammal, men ägde en son, som vore skötsam och för närvarande torpare å egendomen underlydande torpet Murtorpet, *dels ock* att nedan omförmälda tre å ofvannämnda karta med litt. B, C och D betecknade områden, som uppskattningsmännen ansett böra såsom varande belägna inom en bördig och folkrik trakt blifva begärliga såsom byggnadstomter, äfvenledes måtte från egendomen afsöndras och försäljas. Dessa områden skulle omfatta:

litt. B 33,5 ar af ägofiguren n:r 104, allt betesmark;

litt. C 83,8 ar af ägofiguren n:r 104, jämväl betesmark; och

litt. D 24,5 ar af ägofiguren n:r 102, likaledes betesmark.

Ett mellan omförmälda områden litt. B och litt. C beläget aflopsdike är anlagdt för Forsby dikningsföretag och har ansetts böra fortfarande tillhöra hufvudgården.

Uppskattningsmännen hafva åsatt sistnämnda tre områden följande saluvärden, nämligen litt. B 235 kronor, litt. C 585 kronor och litt. D 170 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som ej haft något att

erinra mot uppskattningmännens yttrande och förslag, har öfverlämnat af förenämnda lägenhetsinnehafvare inom föreskrifven tid afgifvet, af behörig borgensförbindelse åtföljdt skriftligt förklarande, att han önskade inköpa lägenheten Franslund mot köpeskilling motsvarande det åsatta saluvärdet att erläggas under loppet af 10 år med $\frac{1}{10}$ årligen.

Domänstyrelsen har vidare meddelat, att enligt under hand från domänintendenten infordrad upplysning de med litt. B, C och D betecknade lägenheterna vore belägna omkring 1,75 kilometer från hufvudgården och 2,5 kilometer från Hästholmen.

Den ifrågasatta försäljningen har af domänstyrelsen tillstyrkts.»

Utskottet, som icke har något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förvarande proposition.

Stockholm den 24 februari 1910.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.
